

Antični viri in epigrafika

Nosilec predmeta: Izr. prof. dr. Gregor Pobežin

Vsebina:

Predmet se navezuje na vsebinsko sorodne predmete na prvostopenjskih študijskih programih, pri katerih se je študent že srečal z vsebinami gospodarske in kulturne zgodovine grško-rimske antike, osnovami grškega in latinskega jezika ter grške in rimske epigrafike. Kljub pričakovanemu predznanju pa predmet predvideva tudi propedeutične vsebine – zlasti na jezikovnem področju, ki bodo študenta pripravile na globljo, zahtevnejšo in pospešeno obdelavo predmetnega kurikula.

Zaradi vsebinske razvejanosti je predmetnik razdeljen na vsebinske sklope

A) JEZIKI ANTIČNIH VIROV

Osnove grškega jezika

- 1) alfabet
- 2) osnove grškega oblikoslovja:
 - * pregled sklanjatev
 - * pregled spregatev
- 3) osnove grške skladnje
 - * besedni red v grških periodah

Osnove latinskega jezika

- 1) zgodovina in razvoj latinskega jezika
- 2) osnove latinskega oblikoslovja:
 - * pregled sklanjatev
 - * pregled spregatev
- 3) osnove latinske skladnje:
 - * sklonoslovje
 - * osebne in neosebne glagolske oblike
 - * odvisne periode

B) EPIGRAFIKA IN PALEOGRAFIJA

Študent se sooči z intenzivnim tečajem epigrafske stroke; ovrednoti pomen, vlogo in razvoj epigrafike, spozna vrste grških in latinskih napisov v antiki ter srednjem in novem veku, okrajšave, ki se na napisih pojavljajo in njihove formule. S pridobljenim znanjem je sposoben primerjave antičnih napisov z mlajšimi:

- 1) Vsebinska in zgodovinska opredelitev epigrafske stroke;
- 2) Interpretacija napisov v luči zgodovinskih raziskav.
- 3) Epigrafika in njena vloga pomožne discipline pri interpretaciji zgodovinske materije.
- 4) Tipi grških in rimskih pisav.
- 5) Rimska onomastika.

6) Tipi abreviatur in ligatur.

7 Interpretacija delovnega korpusa grških in rimskih napisov po specifičnih zvrsteh:

- a) nagrobni napisi,
- b) posvetni napisi,
- c) vojaški napisi,
- d) posvetilni napisi,
- e) napisi na zgradbah,
- f) epigrafski material pravne narave,
- g) grafiti.

C) ANTIČNI VIRI

Študent spozna materialne in nematerialne vire za preučevanje antike v najširšem pomenu besede: od napisov na različnih materialih, ki jih podrobneje spozna pri epigrafskem delu predmeta, do zaključenih zgodovinskih in polihistorijskih del grškega in rimskega slovstva.

Avtorji, ki jih bodo študenti spoznavali:

* Grško slovstvo:

- logografi
- Herodot
- Tukidid
- Ksenofont
- atidografi
- Efor in Teopomp
- Polibij
- Diodor s Sicilije
- Dionizij Halikarnaški
- Dion

* Rimsko slovstvo:

- analisti
- Katon st.
- Cezar
- Salustij
- Livij
- Tacit
- pisci cesarske zgodovine
- Cenzorin
- Amijan Marcellin

Cilji:

Študent/ka se ob spoznavanju osnovnih zakonitosti grškega in latinskega oblikoslovja ter osnov paleografije seznanj s temeljnimi zakonitostmi antične epigrafike in se tako teoretično ter praktično usposablja za samostojno delo z antičnimi pisnimi viri, njihovo interpretacijo ter zgodovinsko ter kulturnocivilizacijsko kontekstualizacijo.

Splošne kompetence:

- * Pridobivanje jezikovih zmožnosti in senzibilizacija študenta/ke za specifične jezikovne pojave v pisnih virih glede na poljubno zgodovinsko obdobje.
- * Razumevanje osnovnih konceptov znanstvenih izhodišč epigrafske stroke, ki študenta/-ko usmerjajo k analiziranju in reševanju problemov.
- * Razvijanje zmožnosti za interpretacijo in kontekstualizacijo pisnih virov zgodnje, srednje in pozne antike ter zgodnjega srednjega veka.